

TÜRKİYE DİYANET VAKFI YAYINLARI

Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları: 563

Kur'an'dan Mesajlar

Prof. Dr. İsmail KARAGÖZ

ISBN: 978-975-389-747-1

Yayıncı Sertifika No: 15402

© Bütün yayın hakları Türkiye Diyanet Vakfı'na aittir.
İlksay Kurulu'nun 13.06.2012 tarih ve 20/3 sayılı
kararıyla yararlı görülmüş ve Türkiye Diyanet Vakfı
Mütevelli Heyeti'nin 28.08.2012 tarih ve 1435-22/b
sayılı kararıyla basılmıştır.

4. Baskı Eylül 2020 Ankara, 1.500 Adet

Baskı: **TDV**
YAYIN MATBAACILIK TİC. İŞLETMESİ
BASİMEVİ | PRINTING HOUSE

Ostim OSB Mah. 1256 Cad. No: 11

Yenimahalle / Ankara

Tel.: 0312. 354 91 31 (pbx)

Faks: 0312. 354 91 32

e-posta: bilgi@tdv.com.tr

KUR'AN'DAN MESAJLAR

Her Haftaya Bir Konu

Prof. Dr. İsmail KARAGÖZ

“Opr. Dr. Mevlüt TOPBAŞ'ın Hediyesidir.
Para ile Satılamaz.”

BİYOĞRAFI

10 Nisan 1954 tarihinde Bolu ili Gerede ilçesi Hasanlar köyünde doğdu.

1965-1966 eğitim-öğretim yılında Çukurca Köyü İlkokulundan mezun oldu.

1966-1967 eğitim-öğretim yıllarında Diyanet İşleri Başkanlığı İstanbul ili Kadıköy ilçesi Üçüncü Sultan Mustafa (İskele) Camii Kur'an Kursunda **hafızlığını** tamamladı.

1967-1968 eğitim öğretim yılında Düzce İmam-Hatip Okulunda başladığı eğitimini, 1972-1973 eğitim öğretim yılında Ankara **İmam-Hatip Okulunda** tamamladı. Aynı yıl, Ankara **Yıldırım Beyazıt Lisesinden** mezun oldu.

1974-1975 eğitim öğretim yılında **Ankara Üniversitesi İlahiyat** Fakültesine girdi ve bu fakülteden 1978-1979 eğitim öğretim yılında mezun oldu.

1980-1983 yıllarında Diyanet İşleri Başkanlığı İstanbul **Haseki Eğitim** Merkezinde 3'üncü dönem Müftü ve Vaizlik İhtisas Kursunu bitirdi.

1990 yılında Ankara Üniversitesi İlahiyat **Fakültesinde Tefsir Ana Bilim Dalında doktora** çalışmalarına başladı. 1994 yılında "**Kur'an'da Zulüm Kavramı**" adlı çalışması pekiyi derece ile kabul edildi ve tefsir doktoru oldu. **1998 yılında doçent** oldu.

Klasik usulde Arapça, tefsir, hadis ve fıkıh dersleri aldı.

1973 yılında Ankara ili Altındağ ilçesi merkez Hasköy Camii İmam-Hatipliği görevine başladı,

1979 yılında müftülük sınavını kazandı ve Bartın Ulus ilçesine **müftü** olarak atandı.

1983 yılında ihtisas kursundan sonra Samsun ili Havza ilçesi müftülüğüne atandı.

1984-1987 yıllarında Almanya'da (Aalen) din görevlisi olarak bulundu.

1987 yılında yurtdışı dönüşünde Havza ilçesinde vaizlik görevi yaptı.

1988 yılında Diyanet İşleri Başkanlığında Müfettiş Yardımcısı, 1991 yılında **müfettiş** oldu.

24 Nisan 2001 tarihinde **Din İşleri Yüksek Kurulu üyeliğine** atandı.

27 Nisan 2007 tarihinde Diyanet İşleri Başkanlığı **iç denetçisi** oldu.

27 Aralık 2010 tarihinde Diyanet İşleri Başkanlığı **Rehberlik ve Teftiş Başkanlığına** atandı.

Düzce Üniversitesi Yönetim Kurulu'nun 13.10.2016 tarihli kararı ile tefsir profesörü oldu, aynı üniversite İlahiyat Fakültesi Tefsir Anabilim Dalına 23.12.2016 tarihinde profesör olarak atandı. Bu görevine 22.10.2017 tarihinde

başladı. 13.12.2017 tarihinde ilahiyat fakültesi dekanlığına atandı. Halen bu görevini sürdürmektedir.

İsmail Karagöz, evli beş çocuk babası, on torun dedesidir.

YAYINLARI

I. KİTAPLARI:

1. *Fert ve Toplumlara İsbet Eden Musibetler Sebep ve Sonuçları* (Kitap Neşriyat, Ankara, 2006)

2. *Kur'an'a göre Zulüm Açısından Allah ve İnsan* (Çelik Yayınları, İstanbul, 1996) İkinci baskı: *Kur'an'da Zulüm Kavramı* adı ile Kar, Ankara, 2015)

3. *Kur'an'a Göre İnsana Verilen Değer ve Görev* (Çelik Yayınları, İstanbul, 1996); İkinci baskı: *Kur'an ve İnsan* adı ile Kar, Ankara, 2015)

4. *Kur'an'da İbadet Kavramı ve Allah'a İbadet* (Kitap Neşriyat, Ankara, 2006; *Kur'an'da Dört Kavram: İbadet, İtaat, İcabet ve İttiba* adı ile Kar, Ankara-2015)

5. *Kur'an'da Dört Kavram: Adalet, İhsan, Birr ve Takva* (Kar, Ankara, 1997 ve 1999, 2015)

6. *Ayet ve Hadislerin Işığında Seferilik ve Hükümleri* adıyla (Kitap Neşriyat, Ankara, 1999, 2006, Kar, 2015, Ankara)

7. *İnsanın Dine Olan İhtiyacı ve İslam* (Kar, Ankara, 2001, ikinci baskı, Kitap Neşriyat, Ankara, 2008; *Kur'an'da Dört Kavram: Din, Millet, Ümmet ve Şeriat* adı ile Kar, Ankara-2105)

8. *Kur'an'da Zikir Kavramı ve Allah'ı Zikir* (Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, Ankara, 2002, 2005, 2007, 2012)

9. *Ayet ve Hadislerin Işığında Sevgi ve Dostluk* (DİB Yayınları, Ankara, 2002, 2004, 2006, 2007, 2009, 2012, 2014)

10. *Ayet ve Hadislerin Işığında Engelliler* (DİB Yayınları, Ankara, 2005, 2012, 2013)

11. *İnsan, Din ve Peygamber* (DİB Yayınları, Ankara, 2005, 2007, 2012, *Peygamberimiz, İnsan ve Din* adı ile 2015)

12. *Sorumluluk ve Sorunları Açısından Aile ve Gençlik* (TDV Yayınları, Ankara, 2005, dokuz baskı, 2006-2013)

13. *Kur'an'ı Yaşamak, İyi İnsan İyi Müslüman* (Kar, Ankara, 2006, 2007, 2013, 2015)

14. *Din ve Vicdan Özgürlüğü* (DİB Yayınları, Ankara, 2007, *İnsan, Din ve Özgürlük* adıyla, 2010)

15. **İslam'ın Ana Kaynakları Kur'ân ve Sünnet** (DİB Yayınları, Ankara, 2007, 2010)

16. **Ayet ve Hadislerin Işığında Allah'ın İsim ve Sıfatları (Esmâ-i Hüsnâ)** (DİB Yayınları, Ankara, 2007, 2012, Yeni Şafak, İstanbul, 2010)

17. **Kur'ân'ı Anlamak, Kırk Ayet ve Yorumu** (Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, Ankara, 2007, 2008, üçüncü ve dördüncü baskı, 2009, beşinci baskı 2012, altıncı baskı, 2015)

18. **Sigara Alkol Uyuşturucu Zararları ve Dini Hükmü** (TDV Yayınları, Ankara, 2007, 2008, 2013)

19. **Allah Sevgisi Allah Korkusu**, (TDV Yayınları, Ankara, 2008-2012, 2014, sekiz baskı)

20. **Toplumsal Emanet Engelliler**, (DİB Yayınları, Ankara, 2008, 2012, 2013)

21. **Kur'ân'dan Öğütler**, (TDV Yayınları, Ankara, 2009; 2010, 2011, 2015)

22. **İlahî Çağrı** (Kar, Ankara, 2009, 2010, 2011, 2013, 2014)

23. **Kur'ân ve Sünneti Anlamak**, (Kar, Ankara, 2010, 2011, 2013)

24. **Seçme Dualar** (DİB Yayınları, Ankara, 2009, 2010, 2012)

25. **Günahlar, Tövbe ve İstiğfar** (DİB Yayınları, Ankara, 2010, 2012, 2017)

26. **Namaz Dosdoğru Nasıl Kılınır** (Kar, Ankara, birinci ve ikinci baskı 2011, 2, 3, 4 ve 5. baskı, 2012, 6. baskı 2013, 7. baskı 2014, 8. baskı 2015)

27. **İslam ve İnsan** (Kar, Ankara, 2012, 2013, 2014; 4. baskı DİB yayınları Ankara-2015)

28. **İnceleme ve Soruşturma Rehberi** (DİB Yayınları, Ankara, 2013, 2016 üç baskı)

29. **Kur'ân'dan Mesajlar** (TDV Yayınları, Ankara, 2013)

30. **Allah, İnsan ve Merhamet** (DİB Yayınları, Ankara, 2014)

31. **İman İlmihali** (Kar, Ankara, birinci ve ikinci baskı, 2013, üçüncü baskı, 2014)

32. **Din Görevlisinin Misyonu ve Vizyonu** (Kar, Ankara, 2013-2014, on baskı)

33. **Helal Kazanç, Helal Rızık** (Kar, Ankara, 2013)

34. **İslam ve Samimiyet** (Kar, beş baskı Ankara, 2014)

35. **Kur'ân'a Karşı Görevlerimiz**, (Kar, Ankara, 2014)

36. **Cami ve Genç** (Kar, Ankara, 2014, beş baskı)

37. **İlahî Emirler** (Kar, Ankara, 2015, 2016)

38. *İlahî Yasaklar* (Kar, Ankara, 2015, 2016)
39. *İbadet İlmihali* (Kar, Ankara, 2015)
40. *Peygamberimiz ve Ona Karşı Görevlerimiz* (Kar, Ankara, 2015, altı baskı)
41. *Birlikte Yaşama Ahlakı ve Hukuku* (Kar, Ankara, 10 baskı, 2015)
42. *Allah'a Karşı Görevlerimiz* (Kar, Ankara, 2015)
43. *Din Görevlisinin Mevzuat Rehberi* (DİB Yayınları, Ankara, 2015)
44. *Kur'an'da Dört Kavram: Sıdk, İstikamet, Sabır ve Şükür*, (Kar, Ankara, 2015)
45. *Kur'an'da Dört Kavram: İman, İslam, İhlâs ve Salih Amel*, (Kar, Ankara, 2015)
47. *Kur'an'da Dört Kavram: Nisyan, Cehalet, Gaflet ve Sefahat*, (Kar, Ankara, 2015)
48. *Cami ve Namaz* (Kar, Ankara, 2015)
49. *Kur'an ve Miras*, (Kar, Ankara, 2015)
50. *Kur'an ve Sünnetin Işığında Birlik ve Beraberlik* (Kar, Ankara, 2016)
51. *Ayet ve Hadislerin Işığında Helal, Mekruh ve Haramlar* (Kar, Ankara, 2015 iki baskı)
52. *Peygamberimiz ve Güven Toplumu* (Kar, Ankara, 2017)
53. *Kader Şefaati ve Kabir Hayatı* (Kar, Ankara, 2017)
54. *Allah Kelamı Kur'an'ın Hedefi: Örnek Müslüman Örnek Toplum* (Kar, Ankara, 2020)
55. *Allah Kelamı Kur'an'ın Anlamı, Tefsiri, Açıklamalı ve Kırık Meali*, (Kar, I-VIII Cilt, Ankara, 2020)

II. MÜŞTEREK KİTAPLAR

1. *Namaz İlmihali* (Halil ALTUNAŞ ile birlikte) (DİB Yayınları, Ankara, 2007-2009, 2012, 2017)
2. *Oruç İlmihali* (Halil ALTUNAŞ ile birlikte) (DİB Yayınları, Ankara, 2008, 2011, 2013)
3. *Zekât İlmihali* (Yaşar YİĞİT ve Mehmet KESKİN ile birlikte) (DİB Yayınları, Ankara, 2011, 2013)
4. *Hac İlmihali* (Halil ALTUNAŞ ve Mehmet KESKİN ile birlikte) (DİB Yayınları, Ankara, 2004-2010, 2013 2015 on bir baskı)
5. *Yasin Tebâreke Amme Kısa Sure ve Dualar* (Halil ALTUNTAŞ ile birlikte)

(DİB Yayınları, Ankara, 2007, 2012)

6. Bir Arada Yaşama Ahlakı (Celal KIRCA, Orhan ATALAY, Kemal SANDIKÇI ve İbrahim SARIÇAM ile birlikte TDV, Ankara, 2016 iki baskı)

7. Din Görevlisi Rehberi (Hayrettin KARAMAN, Hasan Kamil YILMAZ ve Halil ALTUNTAŞ ile birlikte, DİB, Ankara, 2015, 2016)

III. EDİTÖRLÜK VE BÖLÜM YAZILARI

1. Dualar (Editör) DİB Yayınları, Ankara, 2007, 2009, 2012, 2013, 2015. *Bölümler:* Giriş Bölümü: Duanın Anlamı ve Önemi, Çeşitledi, Usulü, Adabı ve İnsan Hayatına Etkisi, *Dördüncü Bölüm:* Ayet ve Hadislerden Seçme dualar.

2. Dinî Kavramlar Sözlüğü (editör) Eser, 1991 kavram içermektir. 816 madde İsmail Karagz tarafından yazılmıştır. DİB Yayınları, Ankara, 2005, 2006, 2007, 2010, Yeni Şafak, İstanbul, 2009, 2015.

3. Kürsüden Öğütler. Editör. DİB Yayınları, Ankara, 2007. **Giriş Bölümü.** Vaaz ve İrşat Hizmetlerinde Uyulması Gereken Bazı Kurallar. **Birinci Bölüm:** İman Esasları ve İmanın Kabul Olma Şartları. **İkinci Bölüm:** Allah'ı Tanımak ve O'na İman emek. **Dördüncü Bölüm:** Kitaplara İman ve Kur'ân'ın Özellikleri. **Beşinci Bölüm:** Peygamberlere İman ve Son Peygamber Hz. Muhammed (s.a.s). **On İkinci Bölüm.** Oruç İbadeti ve Nefis terbiyesi. **Yirmi Birinci Bölüm:** İslam Ahlakı. **Otuz İkinci Bölüm.** Engelliler ve İslam.

IV. BÖLÜM YAZILARI

1. İslam'a Giriş Gençliğin İslam Bilgisi: Allah'a karşı görevler: s. 285-328. Yunus Vehbi Yavuz ili birlikte Diyanet İşleri Başkanlığı yayınları, Ankara 2007, iki baskı)

2. Cami Yazıları (Camiler ve Engelliler, s. 79-92, DİB, 2012-Ankara)

3. Hz. Peygamber ve İnsan Onuru (Toplumda İlgiye, Desteğe ve Yardıma Muhtaç Gruplar ve İnsan Onuru, s. 77-95, DİB 2015-Ankara)

4. Kadın ve Aile Yazıları: Kur'ân'ın Kadına Bakışı, s. 18-22, DİB Yayınları, Ankara, 2011

5. Sahtekârlığın Diğer Adı: Din İstismarı. (s. 68-71. DİB Yayınları, Ankara, 2017)

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	12
1. İSLAM VE MÜSLÜMAN.....	14
2. İSLAM VE KOLAYLIK	26
3. İSLAM VE GÜZEL AHLAK.....	42
4. AHLAKÎ BİR HASTALIK: KİBİR VE UCUB.....	54
5. AHDE VEFA VE YEMİNE SADAKAT	66
6. ALLAH'A VERİLEN SÖZ: ADAK.....	78
7. İYİ KADIN İYİ ERKEK.....	88
8. DÜRÜSTLÜK, TEMİZLİK VE TEMBELLİK	96
9. HARAMLAR VE RUHSATLAR	110
10. AHLAKÎ BİR HASTALIK: İSRAF VE CİMRİLİK	122
11. BÜYÜK VE KÜÇÜK GÜNAH OLGUSU	138
12. İSTİŞARE VE İSTİHARE.....	150
13. İSLAM VE İNSAN HAKLARI	162
14. YAKINLARA, KOMŞULARA VE MUHTAÇLARA İHSAN	184
15. FAKİRLERE HAKKINI VERMEMEK AFET VE MUSİBETLERE DAVETİ-YE ÇIKARMAKTIR!	198
16. ALLAH'TAN KORKMANIN ANLAMI.....	208
17. BESMELE VE İSTİAZE.....	218
18. MODEL VE EVRENSEL BİR PEYGAMBER, FERT VE TOPLUMLARA HAYAT VEREN BİR KİTAP	230
19. KUR'AN'I OKUMANIN VE DİNLEMENİN HÜKMÜ	242
20. KUR'AN'I NASIL OKUYALIM	254
21. OKUMANIN HAKÎKATİ.....	264
22. BATIL İNANIŞLAR, BİDAT VE HURAFELER DİNÎ HAYATI OLUMSUZ YÖNDE ETKİLER.....	272
23. ÖRTÜNME VE BAŞÖRTÜSÜ	282
24. İKİ TİP İNSAN.....	299
25. ALLAH'IN KİTABINI GÖRMEZLİKTE GELENLER.....	309

26. ALLAH'IN MESCİDLERİ	321
27. AMELLERİ BOŞA GİDENLER	333
28. MÜMİN VE KÂFİRLER AÇISINDAN DÜNYA VE AHİRET NİMETLERİ	345
29. KENDİ DEĞERLERİNDEN UTANIR HALE GELENLER	355
30. KARZ-I HASEN	363
31. İSLAM'IN ÇALIŞMA HAYATINA KATKISI	377
32. ALLAH'IN AFFETMEDİĞİ İNSANLAR.....	389
33. EHL-İ BEYT SEVGİSİ.....	397
34. ALLAH'IN SINIRLARI	415
35. KALP VE KULAKLARI MÜHÜRLÜ, GÖZLERİ PERDELİ OLANLAR.....	423
36. İSLAM'A DAVETLE GÖREVLİ OLANLAR.....	435
37. ROL MODELLERİMİZ: HZ. PEYGAMBER VE GÜZİDE ASHABI.....	449
38. FİTNE VE ZARARLARI.....	465
39. ALLAH'A İBADET VE ANNE-BABAYA İHSAN	477
40. HELAL KAZANÇ HELAL GIDA	489
41. KÖTÜLÜK VE SUÇLAR KARŞISINDA AF MI CEZA MI?	501
42. AKILLI VE HİKMETLİ İNSAN	515
43. TOPLUMUN HİMAYEYE MUHTAÇ KESİMLERİ	525
44. ZARARLI ALIŞKANLIKLAR.....	549
45. KUR'AN'IN IŞIĞINDA GÖRME ENGELLİLER	561
46. ÂHİRETTE ENGELLİLİK OLACAK MI?	573
47. KUR'ÂN'DA ZİKREDİLEN GÖRME ENGELLİ BİR PEYGAMBER.....	583
48. ÖZÜRLÜ ÇOCUK ALDIRILABİLİR Mİ?	591
49. İYİLİK VE KÖTÜLÜK BİR OLUR MU?.....	599
50. DÜNYA NİMETLERİ GEÇİCİ, AHİRET NİMETLERİ KALICIDIR.....	609
51. İNSANIN ALLAH KATINDAKİ MANEVİ DERECESESİ	623
52. RAMAZAN İKLİMİ VE HELAL KAZANÇ BİLİNCİ.....	629
DİZİN	635

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

ÖNSÖZ

Yüce Allah; yerleri, gökleri, yerde ve göklerde bulunan bütün varlıkları yarattıktan sonra, yeryüzünde halife olmak üzere ilk insan Âdem'i ve eşi Havva'yı yaratmış, bu ikisinin evlilikleri ile insan cinsinin devamını sağlamıştır.

İnsanları, varlıkların en değerlisi, en itibarlısı ve en üstünü yapmış, yerde ve göklerde ve bu ikisi içinde bulunan her şeyi onların hizmetine sunmuştur. Bu üstün varlığa akıl, muhakeme, düşünme, okuma, yazma, anlama gibi birçok yetenek vermiş, peygamber ve kitaplar ile ona rehberlik etmiştir. Buna mukabil imtihan etmek üzere onu irade sahibi yapmış böylece ona; iradesini hayır veya şer, iyi veya kötü, doğru veya yanlış, hak veya batıl yönde kullanabilme imkânı sağlamıştır. Bu özgürlük içinde aklını ve iradesini iyi veya kötü yönde kullanarak, iman ve güzel ameller veya inkâr ve isyan ile yaşam ve ölüm sınavını kazananlar da kaybedenler de olmuştur ve bundan sonra da olacaktır.

Dünya sınavında başarı veya başarısızlık, insanın ancak aklını iyi yolda kullanmasına, Kur'ân ve Sünnete uyabilmesine bağlıdır. İnsan, aklını kullanmadan Kur'ân'ın rehberliğinden yararlanamaz. Hz. Peygamberin Sünnetine müracaat etmeden de Kur'ân'ı tam anlayıp uygulayamaya koyamaz. Bu itibarla İslam'ın bu iki temel kaynağını iyi anlamak ve

hükümlerini uygulamaya koymak gerekir. Yüce Allah, Kur'an'ın iyi anlaşılmasını, kendisine ve Peygamberine itaat edilmesini istemektedir.

Çoğu Diyanet Aylık veya Avrupa Aylık Dergide yayınlanmış 52 makaleden oluşan elinizdeki eser; dünya sınavını kazanabilmek için bize rehber olarak gönderilen Allah kelâmı Kur'an'ı anlamaya yönelik bir gayretin sonucu ortaya çıkmıştır.

Kur'an, insanlara gönderilmiştir, onu anlayacak ve hükümlerini uygulayacak olanlar da insanlardır. Kur'an'ı anlamamanın ön şartı aklı kullanmak, Kur'an'ın Allah sözü olduğunu, anlaşılabilir, öğüt alınabilir ve hükümleri uygulanabilir diye gönderildiğini kabul etmek ve Hz. Peygamberin Kur'an'ı "açıklama"sından yararlanmak ve bu konuda gereken çabayı göstermek gerekir. Biz de böyle yapmaya çalıştık.

Konular işlenirken ayetin ayet ve hadislerle yorumuna öncelik verdik. Kur'an'ı anlama ve anlatma çabasının birer ürünü olan tefsir kitaplarından yararlandık. Bunların başında Taberî'nin, *el-Câmiu'l-Beyân An Te'vîli Âyi'l-Kur'ân*; Kurtubî'nin, *el-Câmi' Li Ahkâmi'l-Kur'ân*; Beydâvî'nin *Envâru't-Tenzîl ve Esrâru't-Te'vîl*; Hâzin'in, *Lübâbü't-Te'vîl fî Meânî't-Tenzîl*; Nesefî'nin *Medâriku't-Tenzîl ve Hakâiku't-Te'vîl*; Hamdi Yazır'ın, *Hak Dîni Kur'ân Dili* gelmektedir. Hadisler çoğunlukla Buhârî ve Müslim'in *el-Câmiu's-Sahîh*, Ebu Davûd, Tirmizî, Nesâî ve İbn Mâce'nin *es-Sünen* adlı eserlerinden alınmıştır.

Başarı, ancak Allah'ın yardımı ile mümkündür.

İsmail KARAGÖZ

12.12.2011 Etlik-ANKARA